

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/52/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5823231320
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Kašíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2025:5823231320.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako odvolací súd, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Márie Kašíkovej a členov senátu Mgr. Františka Dulačku a JUDr. Zuzany Krivdovej, v spore žalobkyne: A. B., C. A., nar. XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom A. XXX, právne zastúpená: TOKÁR advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Galanta, Sídlisko Jas 936/5, IČO: 36 264 750, proti žalovanému: KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Bratislava, Štefanovičova 4, IČO: 00 585 441, právne zastúpený: JUDr. Baltazár Mucska, advokát, so sídlom 831 03 Bratislava – mestská časť Nové Mesto, Vajnorská 55, o zaplatenie sumy 46 756,71 EUR z titulu náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia a sumy 36 394,- EUR z titulu zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, na odvolanie žalobkyne a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Námestovo č. k. 19C/29/2023-149 zo dňa 13. novembra 2024, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch II., III. a IV. **p o t v r d z u j e .**
- II. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. **z o s t á v a n e d o t k n u t ý .**
- III. Žiadna zo sporových strán **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie konanie v časti zaplatenia sumy 46 756,71 EUR zastavil (I.), žalovaného zaviazal zaplatiť žalobkyni sumu 13 647,41 EUR do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku (II.) a vo zvyšnej časti žalobu zamietol (III.). Žalobkyni priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (IV.).

2. Žalobkyňa si uplatnila dva samostatné nároky na náhradu škody z titulu ublíženia na zdraví, a to náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 46 756,71 EUR na základe znaleckého posudku č. 99040/2023 zo dňa 23.04.2023 a zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 36 394,- EUR, a to zvýšenie v rozsahu 40 % stanovenej podľa znaleckých posudkov č. 99073/2022 zo dňa 08.07.2022 a č. 99040/2023 zo dňa 23.04.2023. Ide o škodu na zdraví, ktorú žalobkyňa utrpela v dôsledku dopravnej nehody, ku ktorej došlo dňa 27.07.2020 motorovým vozidlom, ktoré viedol D. E., ktorý bol za uvedené konanie rozsudkom Okresného súdu Námestovo č. k. 6T/57/2021-244 zo dňa 15.02.2022, právoplatný 03.03.2022, uznaný vinným zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona.

3. Bolo zistené, že znaleckým posudkom č. 99073/2022 zo dňa 08.07.2022 bolo určené bodové ohodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia (somatické položky) žalobkyne v počte 2 025 bodov. Pri hodnote 1 bodu á 21,84 eur predstavuje náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa tohto znaleckého posudku sumu 44 226,- EUR. Týmto znaleckým posudkom boli žalobkyni ohodnotené diagnózy: poúrazové obmedzenie hybnosti chrčtice o 200 % stredne ťažké v počte 390 bodov, pri ktorom

došlo znalcom k zvýšeniu podľa § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z. z. v rozsahu 75 % (vzhľadom na vek poškodenej v čase úrazu), takže spolu 682,5 bodov; obrna sedacieho nervu v počte 750 bodov, pri ktorom došlo znalcom k zvýšeniu podľa § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z. z. v rozsahu 75 % (vzhľadom na vek poškodenej v čase úrazu, aplikované na spasticitu ľavej dolnej končatiny), takže spolu 1 312,5 bodov a rozsiahle plošné jazvy po poraneniach v rozsahu 5–30 cm² povrchu tela v počte 30 bodov. Znaleckým posudkom č. 99040/2023 zo dňa 23.04.2023 bolo určené bodové ohodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia žalobkyne v počte 1 930,5 bodov. Pri hodnote 1 bodu á 24,22 EUR predstavuje náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa tohto znaleckého posudku sumu 46 756,71 EUR. Týmto znaleckým posudkom bola žalobkyni ohodnotená diagnóza: vážne mozgové alebo duševné poruchy po ťažkom poranení hlavy v počte 1 072,5 bodov, pri ktorom došlo znalcom k zvýšeniu podľa § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z. z. v rozsahu 80 % (vzhľadom na vek v čase poškodenia zdravia 18 rokov a možnostiam spoločenského uplatnenia v tom čase), takže spolu 1 930,5 bodov. Celková náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia žalobkyne podľa vyššie uvedených dvoch znaleckých posudkov tak predstavuje sumu 90 982,71 EUR.

4. Keďže žalobkyňa zobrala žalobu späť v časti ohľadne celého jej nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 46 756,71 EUR vyplývajúceho zo znaleckého posudku č. 99040/2023 zo dňa 23.04.2023, ktorý jej žalovaný v plnej výške uhradil v priebehu konania 21.09.2023, s ohľadom na tento dispozitívny úkon, postupujúc podľa § 145 ods. 2 CSP, konanie v tejto časti zastavil.

5. Predmetom konania ostal iba uplatnený nárok žalobkyne na zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v rozsahu 40 % podľa § 5 ods. 5 zák. č. 437/2004 Z. z. Z ustanovenia § 5 ods. 5 zák. č. 437/2004 Z. z. vyplýva, že zákonodarca ako dôvodom hodným osobitného zreteľa, pre ktorý môže súd náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšiť, počíta najmä s uznaním invalidity poškodeného. Túto skutočnosť mal v spore preukázanú, keďže odborným posudkom o invalidite z 04.02.2022 bola v dôsledku úrazu žalobkyni určená miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v rozsahu 50 %. Dospel preto k záveru, že u žalobkyne je daný nárok na zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia a otáznou však zostala výška tejto zvýšenej náhrady, keďže v možnostiach súdu je zvýšiť náhradu až o 50 %. Žalobkyňa utrpela poškodenia zdravia vo veku, kedy mala len 18 rokov, teda v mimoriadne mladom veku, kedy človek len začína žiť naplno a hľadá si svoje pevné miesto v spoločnosti, medzi dospelými a zároveň býva na vrchole svojich fyzických síl. Stála len na prahu svojej dospelosti, bola rok pred maturitou, kedy sa chcela ďalej aktívne venovať fitness, ktorú skutočnosť mal súd preukázanú z výpovede žalobkyne, ako aj svedka F. B., vtedajšieho partnera žalobkyne a jej súčasného manžela. Po dopravnej nehode sa život žalobkyne radikálne zmenil. Trvalé následky žalobkyni znemožňujú venovať sa akémukoľvek športu, pričom dovtedy sa žalobkyňa venovala nielen fitness, ale aj turistike. Rovnako je žalobkyni znemožnené podnikat' poznávacie pobyty v zahraničí, ktoré dovtedy so svojím už terajším manželom pravidelne podnikali, čo vyplynulo z výpovede svedka F. B., že so žalobkyňou chodili na zahraničné cesty zhruba 3 mesiace, pričom precestovali ostrov Bali, Island a ďalšie. Keďže uvedené už nie je možné zo strany žalobkyne vykonávať, trpí jej psychika. Trvalé následky žalobkyne (bolesti a duševné poruchy) vplývajú nielen na kvalitu spánku žalobkyne, ale aj na kvalitu partnerského vzťahu a jej súčasného manžela, keďže, ako vyplynulo z výpovede žalobkyne a svedka F. B., žalobkyňa býva často podráždená, stačí jej málo, aby vybuchla a niekedy dokonca býva až agresívna. Svedok F. B. uviedol, že keď spoznal žalobkyňu, bolo to silné empatické dievča, ktoré bolo veľmi športovo založené, pričom sa vedeli spolu zasmiať, toto všetko už teraz nie je možné. Zároveň bolo výsluchmi žalobkyne a svedka preukázané, že v dôsledku trvalého poškodenia zdravia žalobkyne trpí aj spoločenský život žalobkyne, keďže po dopravnej nehode v dôsledku pretrvávajúcich bolestí obmedzila kontakty so svojimi rovesníkmi. S ohľadom na uvedené dospel k záveru, že je namieste žalobkyni priznať mimoriadne zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, a to v rozsahu 15 %, čo predstavuje sumu 13 647,41 EUR. Pokiaľ žalobkyňa žiadala priznať zvýšenie až v rozsahu 40 %, súd žalobu do rozdielu medzi touto sumou a žalobkyni priznanou sumou ako nedôvodnú zamietol. Pri svojom rozhodovaní o výške mimoriadneho zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia vychádzal z viacerých záverov súdnej praxe, ako napr. Krajského súdu v Prešove sp. zn. 15Co/12/2012, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24Co/862/2014, Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6Co/662/2015, 6Co/144/2014, ako aj 6Co/1/2021 a 6Co/9/2021.

6. Pokiaľ žalovaný vo vyjadrení k žalobe vzniesol kompenzačnú námietku voči žalobou uplatneného nároku vo výške 5 874,- EUR, ktorá suma mala predstavovať bezdôvodné obohatenie žalobkyne z dôvodu, že žalovaný jej pri vyplatení bolestného na základe znaleckého posudku č. 99073/2022 preplatil sumu 1 280,- EUR a pri vyplatení sťaženia spoločenského uplatnenia na základe znaleckého posudku č. 99040/2023 preplatil sumu 4 594,- EUR, s dôvodnosťou tejto kompenzačnej námietky sa

nezaoberal, nakoľko ju s poukazom na § 581 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyhodnotil ako neprípustnú. Keďže proti pohľadávke žalobkyne nárok na zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, ktorý je nárokom na náhradu škody spôsobenej na zdraví, nie je započítanie takejto pohľadávky žalovaného prípustné.

7. O trovách konania rozhodol s poukazom na ust. § 255 ods. 1 a § 256 ods. 1 CSP. Zastavenie konania v časti sumy 46 756,71 EUR zaviniť žalovaný, ktorý túto sumu žalobkyni uhradil až v priebehu tohto konania. V ďalšej časti uplatneného nároku bola žalobkyňa čiastočne úspešná, keď žiadala zvýšenie v rozsahu 40 % a bolo jej priznané zvýšenie v rozsahu 15 %. Napriek tomu však bola úspešná ohľadne nároku na toto zvýšenie, keďže výška takéhoto plnenia závisela od úvahy súdu, takže žalobkyňa bola úspešná ohľadne tohto jej druhého žalobou uplatneného nároku.

8. V zákonom stanovenej lehote žalovaný podal odvolanie proti rozsudku voči výrokom II. a IV. z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) CSP. Nesúhlasí so závermi prvostupňového súdu, ktoré uvádza v odôvodnení napadnutého rozsudku a považuje ho za nepresvedčivý, keď sa nevysporiadal so všetkými jeho námietkami a argumentáciou. Konajúci súd akceptoval vyjadrenia a predložené dôkazy žalobcom bez toho, aby ich konfrontoval s argumentmi žalovaného a zároveň má za to, že súd nesprávne právne vec posúdil a na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Súd prvej inštancie neuniesol bremeno logickým spôsobom vysvetliť, prečo bolo v danom prípade odôvodnené priznať žalobkyni neprímerané vysoké mimoriadne navýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia. Rozhodnutie považuje za arbitrárne a nepreskúmateľné. Súd prevzal nepreukázané tvrdenia žalobkyne. Konštatovanie súdu prvej inštancie v bode 17. odôvodnenia považuje za nesprávne a odporujúce logike hodnotenia vykonaných dôkazov. Žalobkyňa nepredložila žiadne relevantné dôkazy, ktoré by potvrdzovali jej tvrdenia, ako aj svedka F. B., že mala vykonávať fitness, že sa tomuto športu venovala a chcela aktívne venovať, ani žiadne relevantné dôkazy iných športových činností, vrátane turistiky alebo aktívneho cestovania do zahraničia a spoznávanie sveta. Je nepochybné, že v 21. storočí nosí pri sebe každá osoba elektronické zariadenie schopné vykonávať audiovizuálne alebo fotografické záznamy, avšak žalobkyňa nepredložila žiadne takéto dôkazy. Žalobkyňa je schopná cestovať, ako je uvedené v bode 9. odôvodnenia rozsudku, v lete boli na dovolenke v Turecku. Je názoru, že v danej veci neboli preukázané žiadne skutočnosti, ktorým by bolo možné pripísať termín prípadu hodné osobitného zreteľa. V súvislosti s uvedeným poukazuje na to, že vyplatená náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa jeho názoru zohľadňuje obmedzenia žalobkyne vo všetkých sférach jej života, vrátane uznania za invaliditu. Navýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia je už pojmové, ale i obsahovo mimoriadnym inštitútom. Na základe skutočností uvedených v odôvodnení rozsudku k odškodneniu žalobkyne došlo v celom rozsahu v rámci už poskytnutého plnenia spolu vo výške 90 983,- EUR. Sťaženie spoločenského uplatnenia je dostatočne pokryté základným nárokom sťaženia spoločenského uplatnenia a nie je daný priestor na aplikáciu mimoriadneho inštitútu. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/209/2007. Mimoriadne navýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia tvorí nadstavbu inštitútu základného navýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia, ktoré v tomto prípade ohodnotil lekár. Samotné základné navýšenie sťaženia v sebe zahŕňa skutočnosti a pokrýva nároky, ktorými súd odôvodňuje priznanie nároku na mimoriadne navýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia. Pokiaľ ani jedna z posudzovaných položiek nebola v rámci základného navýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia navýšená o maximálnu hranicu 100 %, neprípadá do úvahy, aby v takomto prípade bolo odôvodnené priznanie mimoriadneho sťaženia spoločenského uplatnenia. Žalobkyňa daný nárok odôvodňovala výhradne existenciou rozdielu medzi jej zapojením do života z hľadiska rodinného, odborného-profesijného, kultúrneho aj spoločenského pred a po nehode. Má za to, že na preklopenie uvedeného rozdielu slúži práve inštitút základnej náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, v tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 4Cdo/126/2015. S priznaným nárokom na náhradu trov konania v rozsahu 100 % nesúhlasí s poukazom na § 255 ods. 1, 2 CSP. Z týchto ustanovení je zrejme, že posúdenie prvoinštančného súdu, kedy žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, vychádza zo zlého posúdenia, nakoľko je zrejme, že žalobkyňa nebola v rámci daného sporu úspešná v celom rozsahu, ale iba čiastočne. Navrhuje napadnutý rozsudok zmeniť tak, že žalobu voči žalovanému v napadnutom rozsahu zamietne a prizná mu nárok na náhradu trov odvolacieho konania, alternatívne napadnutý rozsudok zruší a vec vráti súdu prvej inštancie na nové konanie a ďalšie rozhodnutie.

9. Žalobkyňa v zákonom stanovenej lehote podala odvolanie proti rozsudku vo výroku III. z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. b) a h) CSP. Už v žalobe poukazovala na to, že je obmedzená v pracovnom, osobnom aj rodinnom živote a nie je spôsobilá na riadnu prípravu jej budúceho povolania zo zdravotných dôvodov spôsobených dopravnou nehodou. Na preukázanie označila dôkazy, a to jej výsluch a výsluch jej manžela. V jej mladom a produktívnom veku je schopná vykonávať akúkoľvek

zárobkovú činnosť už len v minimálnom rozsahu v porovnaní s jej rovesníkmi a stavom pred vznikom poškodenia v dôsledku dopravnej nehody. Musela sa vzdať svojich záľub, ktoré pred dopravou nehodou vykonávala pravidelne, nie je schopná navštevovať diskotéky, zábavné podniky, divadlá a kiná a z toho vyplývajúce nadväzovanie nových kontaktov. Nezvláda bežné práce okolo domu, starostlivosť o rodinu a domácnosť, ide teda o obmedzenia v pracovnom, v osobnom a rodinnom živote. Poukázala na body 17., 18. odôvodnenia napadnutého rozsudku s tým, že v ďalšej časti súd prvej inštancie už iba poukázal na rozhodovaciu prax súdov, avšak absentuje akékoľvek odôvodnenie, na základe čoho mal dospieť k záveru, že v danom prípade je 15 % navýšenie adekvátne. Z rozhodnutia nie je zrejmé, v akej miere mali mať ním uvedené kritériá vplyv na celkovú úvahu súdu o priznaní mimoriadneho navýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia práve tak, ako táto bola priznaná výrokom napadnutého rozsudku. Namietala nedostatočné odôvodnenie rozsudku. Pri rozhodovaní o navýšení, resp. priznaní mimoriadneho navýšenia SSÚ by mal súd vychádzať z objektívneho zisťovania, najmä z porovnania aktivít poškodenej pred vznikom škody a možnosti ich naplňovania po vzniknutej škode. Osobitnou okolnosťou hodnou osobitného zreteľa je podľa judikatúry aj nízky vek poškodenej, pričom sa tak reflektuje skutočnosť, že ľudia, ktorí boli zasiahnutí škodovou udalosťou v nízkom veku, sa s jej negatívnymi následkami musia vyrovnávať dlhšiu dobu a spravidla nie sú na to pripravení. Má za to, že všetky spomenuté okolnosti, ako skutkové tvrdenia popísané už v žalobe a doplnené na pojednávaní výsluchom žalobkyne, sú preukázané a nespornosť týchto tvrdení zakladá dôvod na priznanie jej nároku na mimoriadne zvýšenie SSÚ o 40 %, nakoľko jednoznačne ide o prípad hodný osobného zreteľa. Navrhuje napadnutý rozsudok v tejto časti zmeniť a rozhodnúť v súlade s podanou žalobou.

10. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne uviedol, že s argumentáciou žalobkyne, kedy podľa nej konajúci súd postupoval tak, že by došlo zo strany konajúceho súdu v dôsledku nesprávneho procesného postupu k znemožneniu strane, aby uskutočnila jej patriace procesné práva v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Odôvodnenie rozsudku je v žalobkyňou namietanej časti dostatočne určité, preto nemožno konštatovať, že by vo vzťahu k žalobkyňi došlo k postupu v rozpore s § 365 ods. 1 písm. b) CSP a obdobne nemožno konštatovať, že by odôvodnenie rozsudku obsahovalo v žalobcom vymedzených intenciách vady podľa § 220 CSP. Odôvodnenie konajúceho súdu v priznanej časti považuje čiastočne za presvedčivé, aj keď podľa jeho názoru sa nevysporiadal s vykonaným dokazovaním, nakoľko prebral argumentáciu žalobkyne bez toho, aby ju konfrontoval s námietkami žalovaného. Pokiaľ žalobkyňa nesúhlasí s odôvodnením v bode 17. a 18. rozsudku, tak jej argumentácia v tejto časti sa nemôže akceptovať, nakoľko konajúci súd iba nekriticky prevzal jej argumentáciu bez toho, aby ju konfrontoval s námietkami žalovaného. Dokonca žalobkyňa ani žiaden dôkazný materiál nenavrholala vykonať a žalovaný opakovane namietal jej dôkaznú núdzu. Ak žalobkyňa aj dokazovala, že pred nehodou sa venovala aktívnemu životnému štýlu, tento bol iba na úrovni voľnočasových aktivít, čo samo o sebe nezakladá nárok na mimoriadne zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia. Zvýšenie SSÚ síce závisí od úvahy súdu, avšak súd má túto úvahu realizovať až na základe dokazovania v sporovom konaní. Naďalej trvá na svojej argumentácii, že SSÚ je dostatočne pokryté základným nárokom, ktorý bol žalobkyňi v plnej výške poskytnutý. Opätovne poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/209/2007, v ktorom išlo o 22-ročného zdravého muža, ktorý ochrnil na všetky končatiny, pričom mu bolo priznané odškodnenie vo rozsahu 25 % navýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia, a preto je aj v zmysle vyššie uvedeného rozhodnutia neprímerané priznanie v rozsahu 15 % mimoriadneho navýšenia pre žalobkyňu. Zotrval na svojom odvolacom návrhu.

11. Krajský súd v Žiline, ako odvolací súd (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie podali včas sporové strany proti rozsudku, proti ktorému je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1, § 359, § 362 ods. 1 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) preskúmal napadnutý rozsudok v intenciách § 379 a § 380 CSP a rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v napadnutej časti podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

12. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že súd prvej inštancie v prejednávanej veci zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností, na podklade vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým záverom a prejednávanej veci vecne správne posúdil. Nakoľko odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku zodpovedá kritériám uvedeným v § 220 ods. 2 CSP, odvolací súd konštatuje správnosť týchto dôvodov, v plnom rozsahu sa s ním stotožňuje a v podstatných bodoch naň odkazuje. Na zdôraznenie správnosti odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie poukazuje iba na niektoré ďalšie skutočnosti (§ 387 ods. 2 CSP).

13. V konaní bolo preukázané, že žalobkyňa pri dopravnej nehode dňa 27.07.2020, ktorú spôsobil D. E. (poistenec žalovaného), a tento bol rozsudkom Okresného súdu Námestovo č. k. 6T/57/2021-244 zo dňa 15.02.2022 uznaný vinným zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona, pri ktorej dopravnej nehode žalobkyňa utrpela komplex stredne ťažkých až ťažkých poranení hlavy, krčnej chrbtice, pľúc a ľavej dolnej končatiny, konkrétne krvácanie pod tvrdú a mäkkú blanu mozgu na viacerých miestach, ložiská zmliaždenia mozgu, zlomeninu záhľavovej kosti vľavo, zlomeninu pravého kondylu (výbežku) záhľavovej kosti, tržno-zmliaždenú ranu a krvný výron v podkoží v temeno-záhľavovej oblasti hlavy vľavo, podvrtnutie krčnej chrbtice C1/2, mierne pomliaždenia pľúcneho tkaniva vľavo, zlomeninu diafýzy (stredná časť) ľavej ihlice, pomliaždenie driekovo-krížovej oblasti a povrchové odreniny na viacerých častiach tela s dobou liečenia a obmedzenia v obvyklom spôsobe života v trvaní minimálne 3 mesiace. Znaleckým posudkom č. 99073/2022 bolo určené bodové ohodnotenie SSÚ (somatické položky) v počte bodov 2 025 a týmto boli hodnotené diagnózy: poúrazové obmedzenie hybnosti chrbtice o 200 % stredne ťažké v počte 390 bodov, pri ktorom došlo znalcom k zvýšeniu podľa § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z. z. v rozsahu 75 % (vzhľadom na vek poškodenej v čase úrazu), takže spolu 682,5 bodov; obrna sedacieho nervu v počte 750 bodov, pri ktorom došlo znalcom k zvýšeniu v rozsahu 75 % (vzhľadom na vek poškodenej v čase úrazu aplikované na spasticitu ľavej dolnej končatiny), spolu 1 312,5 bodov a rozsiahle plošné jazvy po poraneniach v rozsahu 5 až 30 cm² povrchu tela v počte 30 bodov. Znaleckým posudkom č. 99040/2023 bolo určené bodové ohodnotenie SSÚ v počte 1 930,5 bodov, ktorým bola ohodnotená diagnóza: vážne mozgové alebo duševné poruchy pri ťažkom poranení hlavy v počte 1 072,5 bodov, pri ktorom došlo znalcom k zvýšeniu v rozsahu 80 % (vzhľadom na vek v čase poškodenia zdravia 18 rokov a možnostiam spoločenského uplatnenia v tom čase), teda spolu 1 930,5 bodov.

14. Súd prvej inštancie správne poukázal na to, že dôvodom na zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z. je existencia konkrétnych špecifických okolností, zodpovedajúcich v okolnostiach prípadu relatívne neurčitému právnemu pojmu „prípadohodný osobitného zreteľa“, pričom zákonodarca za takúto okolnosť demonštratívne považuje uznanie invalidity. Táto skutočnosť bola v konaní preukázaná, a to odborným posudkom o invalidite zo dňa 04.02.2022, ktorým bola v dôsledku úrazu žalobkyne určená miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v rozsahu 50 %.

15. Sťaženie spoločenského uplatnenia je potrebné rozumieť jednak vylúčenie či obmedzenie účasti poškodeného na plnom osobnom a rodinnom, spoločenskom, politickom, kultúrnom a športovom živote, jednak sťaženie či dokonca priamo znemožnenie výkonu či voľby povolania, voľby životného partnera, prípadne možnosti ďalšieho sebavzdelávania. Odškodnenie za sťaženie spoločenského uplatnenia je náhradou nemateriálnej škody a má slúžiť na to, aby si poškodený mohol obstarat' náhradné pôžitky na vyrovnanie prežitých a prežívaných utrpení, strastí a obmedzení v živote. Postup podľa ustanovenia § 5 ods. 5 zákona 437/2004 Z. z. je svojou povahou výnimočný, lebo kvalitatívne predstavuje zmenu podmienok vyjadrenú pojmom dôvody hodné osobitného zreteľa, ktorými môžu byť zmarenie alebo podstatné sťaženie dosiahnutia celoživotného cieľa alebo snaženia alebo podstatné obmedzenie uspokojovania životných potrieb. Z citovaného ustanovenia vyplýva, že v prípadoch hodných osobitného zreteľa, akým je aj uznanie invalidity, môže súd náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšiť najviac o 50 %. Jedným z faktorov na postup podľa toho zákonného ustanovenia je teda uznanie invalidity, pričom ale aj bez uznania invalidity môže ísť niekedy o prípad hodný osobitného zreteľa. Pri rozhodovaní vzal súd prvej inštancie na zreteľ, že žalobkyňa bola uznaná za invalidnú. Úraz utrpela vo veľmi mladom veku, pred úrazom žila životom bežnej mladej ženy, rok pred maturitou, ktorá nedosahovala mimoriadne výkony či už v osobnej, pracovnej, kultúrnej alebo športovej oblasti. Nemala ukončené stredoškolské vzdelanie, na výkon povolania sa iba pripravovala, stála na prahu svojej dospelosti, kedy sa len rozhodovala o svojej budúcnosti, navštevovala fitness, venovala sa turistike. Uvedené bolo preukázané jednak výpoveďou žalobkyne a svedka, jej terajšieho manžela, ktorý s ňou od úrazu býva v spoločnej domácnosti. Nemožno ju preto - z hľadiska vyššie uvedených ustanovení - považovať za osobu, ktorá by pred úrazom dosahovala mimoriadne výsledky v rôznych oblastiach života. Žalobkyňa pri nehode utrpela vážne telesné poradenia, ktoré u nej zanechali trvalé následky, ako obmedzenie pohyblivosti v kĺboch ľavej dolnej končatiny, krčnej chrbtice, plošné jazvy. Tiež utrpela ťažké poranenie mozgu, trpí poúrazovým organickým psychosyndrómom, ktorá diagnóza má nepriaznivý dosah na jej spoločenské uplatnenie, a to v osobnom, rodinnom pracovnom a spoločenskom živote. Zranenie žalobkyne pri predmetnej dopravnej nehode zanechalo trvalé následky (ako bolesti, duševné poruchy, kvalita spánku, partnerský vzťah, nemožnosť sa riadne zamestnať, pokračovať v štúdiu na prípravu na budúce povolanie), a teda tieto následky sa u nej prejavujú tak v rodinnom, spoločenskom,

ako aj pracovnom živote. Aj podľa názoru odvolacieho súdu je vzhľadom na trvalé poškodenia žalobkyne a možný vývoj jej zdravotného stavu do budúcnosti dôvodné priznať jej zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia o 15 %. V tejto súvislosti správne súd prvej inštancie poukazoval aj na ustálenú rozhodovaciu prax všeobecných súdov.

16. Maximálna miera zvýšenia základnej náhrady (50%) prichádza do úvahy pri najzávažnejších zdravotných následkoch, kedy je poškodený úplne vylúčený zo všetkých spoločenských činností, resp. mu je aj vzhľadom na vek znemožnené realizovať sa pri príprave na povolanie, v zamestnaní, pri založení rodiny a pod. Pokiaľ žalobkyňa žiadala navýšenie o 40 % (pri hornej hranici), je nutné poukázať na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/209/2017, v ktorom prípade došlo k poškodeniu zdravia u 22-ročného zdravého muža a tento ochrnil na všetky končatiny, pričom mu bolo priznané navýšenie SSÚ o 25 %. Aj s poukazom na uvedené je odvolací súd presvedčený, že navýšenie o 15% u žalobkyne je adekvátne danému stavu a rozhodovacej praxi.

17. Pokiaľ bolo namietané nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, odvolací súd primárne poukazuje na to, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bola strana pred všeobecným súdom úspešná, teda aby súd rozhodol v súlade s jej požiadavkami (I. ÚS 50/04). Navyše, do obsahu základného práva podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivý proces podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru nepatrí ani právo strany sporu vyjadrovať sa k spôsobu zhodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03). V nadväznosti na uvedené odvolací súd poukazuje na to, že odôvodnenie napadnutého rozsudku sa dostatočným spôsobom vysporiadava so všetkými relevantnými skutkovými a právnymi otázkami, a teda spĺňa zákonné kritéria kladené na odôvodnenie uvedené v § 220 ods. 2 CSP.

18. Žalovaný namietal výrok o trovách konania, že žalobkyňi bol priznaný nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, hoci nebola úspešná v celom rozsahu. Odvolací súd poukazuje na to, že určenie percentuálneho navýšenia SSÚ záviselo od úvahy súdu. V tejto súvislosti poukazuje na nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 397/2020 z 10. septembra 2020, v ktorom bolo vyslovené, že „V súvislosti s posudzovaním procesného úspechu strán sporu v konaní, ktorého predmetom je nárok, ktorého dôvodnosť a výška je možné len predvídať, pretože závisí od znaleckého posudku, resp. úvahy súdu tak, ako to bolo v tejto konkrétnej veci prerokováanej všeobecnými súdmi, dáva ústavný súd do pozornosti právnou teóriou i praxou akceptovaný názor, podľa ktorého zásadu úspechu vo veci (§ 255 CSP) treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho totiž ad absurdum zaťažovať procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania je potrebné rozlíšiť, čo je základné a čo sprevádzajúce. Za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté, výška ujmy je potom druhotná a nadväzujúca. Rovnako odborná otázka posudzovaná znalcom môže presahovať možnosti strany sporu, ktorá napr. výšku škody „iba“ odhaduje. Aj tu je primárny fakt, že škoda bola spôsobená; jej výška nasleduje. Žalobcu v takejto veci preto treba považovať za plne procesne úspešného, keďže mal plný úspech, čo sa týka základu uplatneného nároku a súčasne výška plnenia, vyplývajúca z tohto jeho procesného úspechu, závisela výlučne od úvahy súdu.“ V zmysle vyššie citovaného nálezu Ústavného súdu SR vyplýva, že súd prvej inštancie správne postupoval pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania v zmysle, že žalobkyňa bola úspešná ohľadom nároku na toto zvýšenie, keď výška takéhoto plnenia závisela od úvahy súdu, a preto bola žalobkyňa úspešná v tomto ohľade žalobou uplatneného nároku.

19. Vychádzajúc z vyššie konštatovaného, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny spolu so závislým výrokom o náhrade trov konania v zmysle § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

20. O trovách odvolacieho konania rozhodol v zmysle ust. § 255 ods. 2 CSP, keď ani jedna zo sporových strán nemala úspech v odvolacom konaní, rozhodol, že žiadna zo sporových strán nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

21. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)

V Žiline dňa 17. septembra 2025